

Пропозиції

Міністерства розвитку громад та територій України

---

*до проекту Закону України
«Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у
сфері теплопостачання протягом дії воєнного стану та подальшого
відновлення» (реєстр. № 7427 від 01.06.2022)*

(назва законопроекту)

Кабінет Міністрів України

---

*(ініціатор(и) законопроекту)
реєстр. номер 7427 від «01» 06 2020р.*

Перше читання

(азначити до якого читання надаються пропозиції)

Законопроект в цілому підтримується за умови його доопрацювання із урахуванням зауважень Мінрегіону

1. Згідно із статтею 1 проекту Закону України від 01.06.2022 №7427 «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення» (далі – проект Закону) **запроваджується мораторій на підвищення цін (тарифів) на ринку природного газу та у сфері теплопостачання.**

Зокрема, частиною першою статті 1 проекту Закону, передбачено, що протягом дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після місяця, в якому його буде припинено або скасовано, **забороняється підвищувати: тарифи на теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання) та послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.**

При цьому статтею 2 проекту Закону визначено гарантії, що надаються суб'єктам господарювання, зокрема встановлено, що суб'єктам господарювання, що здійснюють виробництво та/або транспортування та/або постачання теплової енергії, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, щодо яких запроваджено мораторій згідно з частиною першою статті 1 цього Закону, **компенсується різниця в тарифах.**

Враховуючи те, що взаєморозрахунки з погашення заборгованості з різниці в тарифах здійснюються відповідно до Закону України від 3 листопада 2016 року №1730-VIII «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» (далі – Закон

№1730), пропонується доопрацювати положення проекту Закону та змін, які вносяться цим проектом Закону до Закону №1730. Зокрема, пропонується:

1) здійснювати відшкодування підприємствам тепlopостачання різниці в тарифах на умовах, визначених Законом №1730;

2) здійснювати відшкодування різниці в тарифах підприємствам тепlopостачання у декілька етапів:

перший етап – обсяг різниці в тарифах, що утворився у період з 01.06.2021 до 01.07.2022, відшкодувати до початку опалювального періоду 2022/2023 рр.;

наступний етап – по мірі утворення різниці в тарифах і наявності джерел для компенсації (наприклад, щоквартально) протягом дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після місяця, в якому його буде припинено або скасовано;

3) забезпечити відшкодування різниці в тарифах для усіх категорій споживачів теплової енергії, послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, враховуючи те, що мораторій згідно із проектом Закону стосується усіх категорій споживачів;

4) визначити на законодавчому рівні можливості спрямування різниці в тарифах в оплату майбутніх платежів за природний газ (у разі відсутності заборгованості перед постачальником природного газу).

2. Запроваджуючи мораторій на підвищення цін (тарифів) на ринку природного газу, частиною другою статті 1 проекту Закону визначено, що протягом дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після місяця, в якому його буде припинено або скасовано, ціна на природний газ *для побутових споживачів* не підлягає збільшенню від ціни, що застосовувалася у відносинах між постачальником та побутовими споживачами станом на 24 лютого 2022 року.

Таким чином, для побутових споживачів природного газу визначено рівень ціни на природний газ.

Однак, при запровадженні мораторію на підвищення цін (тарифів) у сфері тепlopостачання, проектом Закону **не визначено ціни природного газу для суб'єктів господарювання у сфері тепlopостачання.**

Враховуючи зазначене, пропонуємо у цій частині **доопрацювати проєкт Закону.**

3. Абзацом першим частини першої статті 2 проекту Закону передбачається, що суб'єктам господарювання у сфері тепlopостачання компенсуються додаткові витрати через різницю між фактичною ціною закупівлі природного газу та ціною, передбаченою в тарифі на відповідні послуги, та витрат та/або втрат, понесених внаслідок воєнних дій та з метою запобігання настанню гуманітарних кризових ситуацій, до яких відносяться витрати на ремонт пошкоджених виробничих потужностей, втрат від

зменшення кількості абонентів та/або обсягу наданих послуг, а також зниження рівня розрахунків, що утворилися (утворюються) за періоди з 1 лютого 2022 року по останнє число шостого місяця після місяця, в якому припинено або скасовано воєнний стан.

Вважаємо, що для компенсації відповідних витрат та/або втрат, понесених внаслідок воєнних дій, має бути визначений інший механізм, що будуватиметься, перш за все на оцінці визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

З огляду на зазначене, пропонуємо доопрацювати положення проекту Закону, виключивши норми що передачають відшкодування додаткових витрат та/або втрат, понесених внаслідок воєнних дій.

4. Абзацом другим частини першої статті 2 проекту Закону передбачається, що обсяги різниці в тарифах з урахуванням додаткових витрат, що підлягають компенсації згідно з цією частиною, методика визначення якої затверджується Кабінетом Міністрів України, затверджуються щоквартально центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері житлово – комунального господарства, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю на підставі даних, що надаються суб'єктами господарювання, що здійснюють виробництво та/або транспортування та/або постачання теплової енергії, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

Запропоноване категорично не підтримується Мінрегіоном.

По-перше, зазначений механізм суперечить положенням Закону №1730, який передбачає, що підтвердження наявних обсягів заборгованості з різниці в тарифах здійснюється територіальними комісіями з питань узгодження заборгованості з різниці в тарифах, до складу яких включаються представники Державної аудиторської служби України та територіальних органів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг;

По-друге, Мінрегіон відповідно до Положення про Міністерство розвитку громад та територій України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. №197 (із змінами), не наділений повноваженнями щодо затвердження обсягів різниці в тарифах з урахуванням додаткових витрат, що підлягають компенсації.

З огляду на зазначене, абзац другий частиною першої статті 2 проекту Закону **потребує доопрацювання.**

5. Змінами, що передбачені підпунктом 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону до статті 5 Закону №1730, передбачено:

«Повне або часткове нездійснення платежів за договором про реструктуризацію заборгованості, укладеним відповідно до цього Закону, у

розмірі, що дорівнює сумі *двомісячних платежів* за таким договором, є підставою для:

безоплатного переходу права власності на 100 відсотків статутного капіталу (майно, у тому числі єдиний майновий комплекс) теплопостачальної та(або) теплогенеруючої організації до постачальника природного газу;

настання строку оплати щодо усієї суми реструктуризованої та непогашеної заборгованості згідно з договором про реструктуризацію заборгованості і її дострокового стягнення;

нарахування на непогашену суму реструктуризованої заборгованості неустойки (штрафів, пені), процентів річних, інфляційних нарахувань згідно з умовами договорів про постачання (купівлю-продаж) природного газу, надання послуг з розподілу або транспортування природного газу.»

Запропоновані зміни стосовно зменшення суми з тримісячних платежів до двомісячних, передачі права власності та посилення засобів впливу категорично **не підтримуються Мінрегіоном**.

З огляду на зазначене, відповідні положення проєкту Закону **потребують доопрацювання**.

6. Згідно із преамбулою проєкту Закону передбачено, що цей Закон визначає особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення.

Проте ні проєктом Закону, ні змінами до Закону №1730 згідно із проєктом Закону, **не визначено особливостей урегулювання заборгованості окремих суб'єктів ринку природного газу та у сфері теплопостачання**.

У зв'язку із цим пропонуємо доповнити проєкт Закону окремою статтею такого змісту:

«Стаття 9. Особливості врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення у зв'язку із введенням воєнного стану

1. Погашення заборгованості за договорами реструктуризації заборгованості, укладеними відповідно до статей 5 і 6 цього Закону теплопостачальними та теплогенеруючими організаціями, підприємствами централізованого водопостачання та водовідведення, виробничі потужності (підрозділи) яких розташовані на тимчасово окупованій території, що визначається згідно з Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», відстрочується на період дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після його припинення або скасування.

2. Погашення заборгованості за договорами реструктуризації заборгованості, укладеними відповідно до статей 5 і 6 цього Закону теплопостачальними та теплогенеруючими організаціями, підприємствами

централізованого водопостачання та водовідведення, виробничі потужності (підрозділи) яких внаслідок проведення воєнних (бойових) дій знищені, зазнали руйнувань чи пошкоджень або знаходяться на територіях активних воєнних (бойових) дій, що не дозволяє провадити основну діяльність на території відповідної області або територіальної громади, відстрочується на період дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після його припинення або скасування.

Критеріїв визначення таких теплопостачальних та теплогенеруючих організацій, підприємств централізованого водопостачання та водовідведення, що надає їм право на відстрочення платежів за відповідними договорами реструктуризації, затверджуються Кабінетом Міністрів України.».

З огляду на викладене, Мінрегіон пропонує врахувати вищенаведенні зауваження до проєкту Закону.

Погоджено:

Заступник Міністра

Наталія ХОЦЯНІВСЬКА

« _____ » _____ 20__ р.